

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

**MAGISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.**

Udjenza ta' nhar it-Tnejn, 29 ta' Mejju 2023

**Rikors Nru: 325/2022JG
Nru fuq il-Lista: 7**

Dr. Simon Mercieca (K.I. 87368M)

VS

Mary Anne Grima (K.I. 776446M) u Awtoritá tad-Djar

Il-Bord;

Ra r-rikors promotur datat 12 ta' April 2022¹, flimkien mad-dokument hemm anness, fejn, *ad litteram*, gie premess u ntalab is-segwent:

¹ A fol 1 *et seq* tal-proċess.

1. *Illi l-esponeti huwa s-sid tal-fond 78, Miriam, Triq Sant' Anglu, Isla gia 25, Flat 1, Triq s-Sirena, Isla, liema fond jinkera lill-intimata versu l-keru ta' €209 fis-sena.*
2. *Illi l-esponenti kien akkwista minghand l-Avukat Leslie Grech permezz tal-kuntratt tas-17 ta' Ottubru 2003 fl-Atti tan-Nutar Edward Flores li kopja tieghu qeghda tigi hawn annessa u mmarkata Dokument A.*
3. *Illi kif fuq inghad, l-keru li l-l-intimata Mary Anne Grima qeghda thallas a tenur tal-ligi jammonta ghal €209 fis-sena, meta l-valur tal-fond fis-suq huwa ferm u ferm aktar minn dak stabbilit bid-disposizzjonijet tal-Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta, liema disposizzjonijet gew mibdula bi ftit bl-Att X tal-2009.*
4. *Illi ai termini tal-Att XXIV tal-2021, ossia l-Att Dwar ir-Riforma tal-Kirjiet Residenzjali Kontrollati, l-intimat huwa l-inkwilin rikonoxxut tad-dar ta' abitazzjoni abbazi ta' din it-tifsira, skond xi ligi validament fis-sehh fl-1 ta' Gunju 2021.*
5. *Illi ai termini tal-Artikolu 4A(3)(c) tal-Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta, fl-istadju inizjali tal-proceduri, il-Bord ghandu jwettaq it-test tal-mezzi tal-kerrej li ghandu jkun ibbazat fuq it-test tal-mezzi stabbilit fir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) mahruga taht l-Artikolu 1622A tal-Kodici Civili, u kwalunkwe regolmanenti ohra li jissostituwhom ibbazat fuq id-dhul tal-kerrej bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Dicembru 2021, u fuq il-kapital tal-kerrej fil-31 ta' Dicembru tal-2021.*
6. *Illi ai termini tal-Artikolu 4A(4), jekk il-kerrej ma jissodisfax il-kriterji tad-dhul u tal-kapital tat-test tal-mezzi, il-Bord ghandu wara li jkun*

sema evidenza u sottomissjonijiet mressqa mill-partijiet zmien sentejn sabiex id-dar ta' abitazzjoni tigi vakata.

GHALDAQSTANT, jghid l-intimat, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna, u ghar-ragunijiet premissi, ghalhiex dan l-Onorabbli Bord m'ghandux:-

I. Jiddikjara u Jiddeciedi illi l-intimata Mary Anne Grima hija l-inkwilina tal-fond 78, Miriam, Triq Sant' Anglu, Isla gia 25, Flat 1, Triq s-Sirena, L-Isla u tikkwalifika bhala kerreja ta' dar ta' abitazzjoni abbazi ta' din it-tifsira, ai termini tal-Artikolu 2 tal-Ordinanza li Tirregola t-Tigdid tal-Kera tal-Bini kif emendat bl-Att XXIV tal-2021, u b'hekk huma intitolati jkomplu jokkupaw d-dar ta' abitazzjoni ai termini tal-Artikolu 2 tal-Ordinanza li Tirregola t-Tigdid tal-Kiri tal-Bini, kif emendat bl-Att XXIV tal-2021.

II. Jordna li jitwettaq it-test tal-mezzi ta' Mary Anne Grima fuq it-test tal-mezzi stabbilit fir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) mahruga taht l-Artikolu 1622A tal-Kodici Civili, u kwalunkwe regolmanenti ohra li jissostituwhom ibbazat fuq id-dhul tal-kerreja bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Dicembru 2021, u fuq il-kapital tal-kerrejj fil-31 ta' Dicembru tal-2021.

III. Jiddikjara u Jiddeciedi illi ai termini tal-Att XXIV tal-2021, il-keria ghandha tigi riveduta ghal ammont li ma jeccedix it-2% fil-mija fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tal-fond 78, Miriam, Triq Sant' Anglu, Isla gia 25, Flat 1, Triq s-Sirena, L-Isla, u sabiex jigu stabbiliti kundizzjonijiet godda fir-rigward tal-keria.

IV. Jordna, f'kaz illi l-intimati Mary Anne Grima ma tissodisfax il-kriterji tad-dhul u tal-kapital tat-test tal-mezzi, l-izgumbrament tal-istess intimati mill-fond in kwistjoni, fi zmien qasir u perentorju stabbilit minn dan il-Bord

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-intimati ghas-subizzjoni u b'riserva u minghajr pregudizzju ghal kwalsiasi azzjoni ohra li tista' talvolta tigi prezentata.

Ra d-digriet ta' dan il-Bord kif precedentement presedut ta' nhar it-13 ta' Mejju 2022².

Ra r-risposta tal-Awtoritá tad-Djar datata 7 ta' Ottubru 2022³ fejn, *ad litteram*, gie eċċepit is-segwenti:

Illi l-attur irid qabel xejn jipprova it-titolu tieghu u li hu wahdu huwa s-sid uniku tal-fond.

Illi qabel xejn dan il-bord ghandu jikkonstata jekk l-Att XXIV tal-2021 ghandux jigi applikat ghal dan il-kaz.

Illi l-Awtorita` tad-Djar giet notifikata f' din il-kawza bhala intervenuta fil-kawza a bazi tal-Att XXIV tal-2021; allura ukoll l-Awtorita` tad-Djar ghandha id-dritt li tippartecipa fil-kawza u jekk taghmel dan, taghmel hekk biss bhala intervenuta fil-kawza. U ghalhekk l-Awtorita` tad-Djar anke f' dan il-kaz ma ghandiex tbatl l-ispejjez. U dan kollu purche jirrizulta li l-Att XXIV tal-2021 hu applikabbli ghal kaz in kwistjoni.

² A fol 7 tal-proċess.

³ A fol 12 tal-proċess.

Illi il-Periti mahtura bil-ligi ghandhom jaghtu il-valur tal-fond liberu u frank fis-suq miftuh imma kif ikun fl-1 ta' Jannar tas-sena li fih isir ir-rikors. Mela il-valur irid isir tal-fond li hemm kif qed jigi mikri u mhux kif jista' jigi sviluppata. Kieku ried hekk il-legislatur kien jghid hekk.

Illi jigi rilevat li f' kaz li l-inkwilin tissoddisfa it-test tal-mezzi impost bil-ligi allura il-kera ghandha tigi fissata f' ammont ta' mhux aktar minn 2% tal-valur tal-propjeta u dan skont l-Art 4A tal-Kap 69, jew Art 12B tal-Kap 158.

Intant qed jigi anness Dok HA1 li jindika il-mod kif l-Awtorita' tad-Djar ser tkun qed tissussidja lil minn ikun jikkwalifika. Ghal iktar informazzjoni wiehed jista' jidhol fuq:

<https://housingauthority.gov.mt/en/Pages/Schemes/Sussidju-tal-Kera-f%E2%80%99Residenzi-Privati-Mikrija-Qabel-l-1-ta%E2%80%99-%C4%A0unju-1995-.aspx>

Illi jigi rilevat li l-inkwilin tkun tista' tibbenefika minn skema ta' sussidju tal-kera jekk tikkwalifika skont il-kondizzjonijiet tal-istess skema – fost dawn il-kondizzjonijiet hemm dik li l-inkwilin trid tkun qed tabita fil-fond bhala residenza ordinarja taghha.

Tant ghall-eghref gudizzju ta' dana l-Bord.

Ra d-digriet ta' dan il-Bord kif precedentement presedut ta' nhar it-22 ta' Settembru 2022⁴, li permezz tiegħu ġew nominati l-Periti Valerio Schembri u Elena Borg Costanzi.

Ra r-risposta tal-intimata datata 13 ta' Ottubru 2022⁵ fejn, *ad litteram*, ġie eċċepit hekk:

1. *Illi preliminarjament, l-esponenti filwaqt illi tiegħu konjezzjoni tal-verbal tal-Qorti datat 22/09/2022 titlob il-klemenza ta' din l-Onorabbli Qorti għar-risposta tardiva tagħha. Hija qeghda tirmetti ruhha għall-gustizzja tal-Qorti u għall-possibilita' illi minhabba n-natura tal-każ tippreżenta d-dokumenti rikjesti mill-Qorti ma din ir-risposta;*
2. *Illi, r-rikorrenti għandhom igibu prova tat-titolu tagħhom fuq il-fond mertu ta' din il-kawża;*
3. *Illi l-esponenti m'għandha ebda propjeta' oħra fejn hija tista' tgħix għajr il-fond in kwistjoni, minnha mikri;*
4. *Illi l-esponenti lanqas ma għandha mezzi biex takkwista propjeta' residenzjali oħra u dan stante l-eta' tagħha li ma tippermettilhiex tiegħu self bankarju għal tali skop, u stante wkoll id-dhul li hija għandha li jikkonsisti biss f'pensjoni. Għaldaqstant, hija tiddependi għal kollox mill-kirja odjerna biex ma tispiċċax barra fit-triq.*

⁴ A fol 15 tal-proċess.

⁵ A fol 18 *et seq* tal-proċess.

5. *Illi l-esponenti tirrileva illi l-kera dovuta dejjem thallset regolarment filwaqt li dejjem osservat u wettqet l-obbligi imposti fuqha mil-ligi qua inkwilin;*
6. *Illi, l-esponenti ilha tirrisjedi fil-fond 'l fuq minn tletin sena. Fih, flimkien ma' żewgħa, illum mejjet rabbew lil uliedhom.*
7. *Illi għalhekk l-esponenti żgur li tissodisfa bis-sħiħ il-kriterji tat-test tal-mezzi stabbiliti fil-ligi kif ibbażat fuq id-dħul tagħhom fil-perjodu relattiv. Għalhekk, għandha tgawdi mill-protezzjoni li tipprovdi l-ligi;*
8. *Illi sussegwentement u mingħajr preġudizzju għas-suespost, irrikorrenti mhux ibgħati "piz sproporzjonat li huwa partikolari għal sid il-kera" fit-termini tal-artikolu 12B(6) tal-Kap. 158 tal-Ligijiet ta' Malta.*
9. *Illi l-esponenti kriet il-fond fi stat ta' ġebel u saqaf, u kienet hija stess illi ħalset minn butha l-għamara u finituri kollha tal-kmarar inkluż il-mogħdija ta' servizzi ta' dawl u ilma, kif ukoll għal kull manutenzjoni sabiex iżomm l-fond f'kundizzjoni tajba;*
10. *Illi fid-deliberazzjoni tal-Bord, kemm-il darba dan il-Bord jogħgħbu jvarja l-kera huwa għandu jqis il-fatturi kollha fil-ligi, flimkien ma' fatturi oħra, fost l-oħrajn, l-eta' tal-esponenti, d-dħul baxx u limitat tal-esponenti, il-benefikati illi hija għamlet fil-fond, biex b'hekk kwalunkwe kera riveduta tkun fl-inqas ammonti permessi mill-ligi u għandha titqies gradwalment u konsegwentement ma jordnax l-iżgumbrament;*

11. *Illi di più, u mingħajr preġudizzju għas-suespost, fil-kaz illi dan il-Bord jidhirlu xieraq illi l-kirja għandha tiżdied, ż-żieda fil-keras għandha tkun b'effett mid-data tas-sentenza;*

12. *Illi mingħajr preġudizzju, jekk 'gratia argumentum', il-kirja għandha toghla, din m'għandiex toghla bil-massimu ta' tnejn per centum tal-valur iżda ferm anqas, wara li Bord jistabilixxi l-prezz reali tal-imsemmi fond.*

13. *Illi f'kull kaz u mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-esponenti m'għandiex tbatu l-ebda spejjeż in konnessjoni ma' dawn il-proċeduri, in kwantu li ma tistax tiġi kkastigata talli ottemprat ruħha mal-liġi;*

14. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri skont il-liġi.*

Ra n-nota tal-intimata permezz ta' liema ġie ppreżentat affidavit tagħha⁶. Mal-affidavit ġiet eżebita d-dokumentazzjoni rigwardanti t-test tal-mezzi.

Ra r-rapport tal-istess Periti ppreżentat fl-10 ta' Novembru 2022⁷.

Ra l-verbal tal-udjenza tas-16 ta' Novembru 2022⁸, fejn il-partijiet qablu li dan il-proċediment jithalla għas-sentenza finali.

Ra l-ħatra tal-President ta' Malta datata 5 ta' Marzu 2023 magħmula ai termini tal-artikolu 16 tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta⁹.

⁶ Ippreżentat wkoll fit-13 ta' Ottubru 2022, kontestwalment mar-risposta. In-nota tinsab a fol 21 tal-proċess.

⁷ A fol 50 *et seq* tal-proċess.

⁸ A fol 52 tal-proċess.

⁹ A fol 54 tal-proċess.

Ra l-assenjazzjoni datata 9 ta' Marzu 2023 tal-Prim Imħallef fejn il-kawżi precedentement mismugħa minn dan il-Bord presedut mill-illum Imħallef Josette Demicoli ġew assenjati lil dan il-Bord kif issa presedut¹⁰.

Ikkunsidra;

Illi qabel xejn, kif ġie senjalat fl-*iter* proċesswali hawn fuq riprodott, din id-deċiżjoni qiegħda tingħata minn dan il-Bord kif illum presedut u mhux kif kien presedut waqt is-smiegħ ta' dawn il-proċeduri. Dan il-fatt waħdu ma kien ta' l-ebda xkiel sabiex dan il-Bord kif hawn issa presedut jagħlaq dan il-ġudizzju hu (għaliex f'dan il-każ, meta saret l-assenjazzjoni, il-kawża kienet diġà mmatturat għas-sentenza finali). Tassew, argumenti fejn ġie attakkat proċess ġudizzjarju minhabba kambjament fil-ġudikant ġew kemm il-darba miċhuda¹¹. F'dan il-każ

¹⁰ A fol 55 *et seq* tal-proċess.

¹¹ F'dan ir-rigward issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **George Galea vs Maria Carmela sive Marica Baldwin**, (App Ċiv Nru: 90/14/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-11 ta' Ottubru 2022 fejn ġie ritenut hekk: "*Din il-Qorti titlaq billi tghid illi l-fatt waħdu li l-Imħallefli ddeċieda ssentenza fl-ewwel istanza ma kienx l-Imħallefli sema' l-provi ma jgħibx b'daqshekk in-nullita' tas-sentenza appellata*". Issir referenza wkoll għal dak li kien ġie awtorevolment deċiż fis-sentenza fl-ismijiet **Anthony Mifsud et vs Victor Calleja**, (Appell Ċivili Numru. 354/2003/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar ild-9 ta' Jannar 2008 u ċioé: "*...l-appellanti jitolqu mill-punt li jiccensuraw lilewwel Qorti talli din ma semgħatx il-provi viva voce iżda qagħdet fuq it-traskrizzjonijiet tax-xhieda gja kompilati flatti. Huma, b' dan, jikkontendu illi l-Qorti ma kellhiex l-"ahjar prova" għal liema jirreferi l-Artikolu 559 tal-Kapitolu 12. Bir-rispett dovut dan l-argument hu għal kollox fallaci, guridikament. Ibda biex, kieku kellu jigi accettat dak sottomess mill-appellanti jkun ifisser illi kull darba li gudikant jissostitwixxi gudikant iehor il-provi jridu jinstemgħu ex novo, b' hela ta' energija, dilungar u spejjeż zejda. Barra minn hekk, tali deduzzjoni tirrifletti negattivament fuq id-dehen tal-gudikant sostitut għax ikun ifisser li dan, għaladarba ma jkunx sema' hu l-provi viva voce, ma jkunx jista' jagħmel gudizzju għaqli ta' l-ezami u l-valutazzjoni tax-xhieda li tkun traskritta. Tali ragonament, jekk accettat, certament jinnewtralizza għal kollox il-htiega tar-rakkoljiment tal-provi permezz ta' Affidavits jew permezz ta' l-Assistenti Gudizzjarji, u dan kontra l-volonta tal-legislatur li kkreja d-disposizzjonijiet relattivi dwarhom.*" Per kompletzza akkademika mbaġħad, il-Bord jirriferi għas-sentenza fl-ismijiet **Albert Noel Portelli et vs Paola Developments Limited et**, (Appell Civili Numru. 1466/2001/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar it-3 ta' Novembru 2006 fejn, b'ton qawwi, ġie enunċjat is-segwent *dictum*: "*Bil-fatt waħdu li, minhabba esigenzi ta' tqassim ta' doveri, il-kawża għaddiet minn gudikat għal iehor, ma għandux necessarjament iwassal għal dak li donnhom*

ma kien hemm xejn nieqes mill-atti u kollox kien traskritt. Fejn dan il-Bord inghata procedimenti fejn hass li kellu jerga' jisma xi aspekk tal-proceduri qabel m'ghadda ghas-sentenza, hekk ghamel¹².

Illi maghmula din l-introduzzjoni, il-Bord sejjer issa jghaddi sabiex jinvesti fil-mertu ta' din l-azzjoni.

Illi l-proceduri odjerni huma bbazati fuq l-Att XXIV tas-sena 2021, liema Att nieda procedura simili ghal dik li kienet dahlet fil-konfront ta' kirjiet ibbazati fuq il-Kapitolu 158 tal-Ligijiet ta' Malta. Fil-verita' l-Att XXIV tas-sena 2021 wettaq ukoll diversi emendi mill-Att precedenti¹³ u dan fi zmien relattivament qasir. Din il-legislazzjoni hija frott numru konsiderevoli ta' sentenzi moghtija mill-Qorti Kostituzzjonali nostrana li ddikjarat kemm il-darba ksur tad-drittijiet fundamentali ta' sidien, kemm fir-rigward ta' kirjiet naxxenti mill-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta u kif ukoll dawk li jemerghu mill-Kapitolu 158 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi huwa minnu li l-azzjoni hawn utilizzata tippermetti certu ammont ta' diskrezzjoni (u allura responsabbiltà) lil dan il-Bord fl-iffissar tal-persentaġġ li ghandu jintuza¹⁴. Madanakollu, ghal dan il-Bord, huwa car li dan il-persentaġġ,

qeghdin jinsinwaw l-appellanti, bla ma pero` jispecifikaw xejn utli jew ta' sostanza. Bl-istess argument, li kieku wiehed kellu jabbraccjah, lanqas din il-Qorti ma jmissha allura tiddeciedi dwaru! Riflessjonijiet bla bazi ta' din ix-xorta ftit jaghmlu gieh lil min jasserihom u certament, ma jghinu xejn ghar-rizoluzzjoni gusta u serena ta' procedura gudizzjarja bhal dik in kawza."

¹² Hekk per eżempju sehħ fejn instab li ghalkemm kienet saret trattazzjoni orali finali, din ma kienitx traskritta, il-Bord talab li din terga' ssehħ. Issir referenza ghad-digriet ta' dan il-Bord fl-ismijiet **Anthony Borg et vs Carmelo Buhagiar et**, (Rik Nru: 232/2022) moghti nhar it-3 ta' Mejju 2023.

¹³ Att XXVII tas-sena 2018.

¹⁴ Dwar dan il-Bord jissenjala li l-legislatur hass li fejn qabel, l-Att Nru. XXVII tas-sena 2018 kien jistabbilixxi x'ghandu jezamina l-Bord meta jigi biex jistabbilixxi l-kirja pagabbli (u dan fil-konfront tal-azzjoni taht il-Kapitolu 158 tal-Ligijiet ta' Malta), dan il-fattur tneħha bl-Att Nru XXIV tas-sena 2021. B'hekk skond il-ligi tal-lum, il-Bord hu fil-liberta' li jqis kull fattur li huwa jirritjeni determinanti.

sakemm verament ma jiġux pruvati xi ċirkostanzi estremi, għandu dejjem ikun viċin il-massimu tiegħu¹⁵. Naturalment Dan huwa aktar aċċentwat f'każ fejn xi sidien, qabel ma jkunu niedu din il-proċedura, jkunu ottjenew dikjarazzjoni li huma sfaw vittmi ta' ksur tad-drittijiet fundamentali tagħhom. Ikun hażin li f'każ bħal dak, dan il-Bord possibbilment ikun hu stess kaġun ta' kontinwazzjoni ta' dik il-vjolazzjoni billi jiffissa kirja b'persentaġġ tant baxx li l-kirja l-ġdida tispicċa wkoll tkun waħda irriżorja.

Illi magħmula dawn il-kunsiderazzjonijiet imiss li dawn il-prinċipji jiġu applikati għal-każ odjern.

Illi dwar it-titolu¹⁶ il-Bord huwa sodisfatt bid-dokument anness mar-rikors promotur. Apparti minn hekk, għalkemm l-intimata resqet eċċezzjoni dwar dan, fl-affidavit tagħha stess tammetti li hija kienet dejjem f'kuntatt mar-rikorrent dwar din il-kirja.

Illi minn eżami tad-dokumentazzjoni tal-intimata relattivi għat-test tal-mezzi, il-Bord huwa sodisfatt li l-intimata inkwilina tissodisfa t-test tal-mezzi rikjest, skond il-Legislazzjoni Sussidjarja 16.11¹⁷.

¹⁵ Huma issa diversi s-senjalazzjonijiet magħmula fi proċeduri kostituzzjonali u konvenzjonali fuq dan l-aspett. Fost diversi, il-Bord jirreferi għas-sentenza fl-ismijiet **Maria Carmela Buhagiar et vs Avukat tal-Istat et**, (Rik Kost Nru: 120/20/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-26 ta' Ottubru 2022. Ukoll, issir referenza għal dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **Maria Fatima Azzopardi et vs Carmelo Azzopardi et**, (210/2020/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-26 ta' Ottubru 2022. Lil hinn minn deċiżjonijiet f'dik il-kompetenza però, dan il-Bord jagħmel referenza għal dak li ntqal u ġie deċiż fl-ismijiet **Helen Sammut vs Joseph Vella et**, (Appell Inferjuri Numru 114/2021LM) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar il-15 ta' Marzu 2023, fejn aggravju fuq punt simili ġie miċħud.

¹⁶ Dwar dan, il-Bord jiġbed l-attenzjoni għal-fatt li n-nomenklatura ta' min jista jhejji azzjoni ai termini tal-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta jew l-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta inbidel. Filwaqt li l-Att XXVII tas-sena 2018 (relevanti għall-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta) kien isemmi li l-azzjoni li kien "il-propjetarju" li seta' jippreżenta tali rikors, l-Att XXIV 2021, ġustament, illum jutilizza l-kliem "sid il-kera".

¹⁷ Regolamenti 5(7) u 6(6).

Illi skond il-Periti Membri Tekniċi, il-valur liberu u frank fis-suq miftuħ tal-fond in kwistjoni, fil-perjodu rilevanti skond il-liġi, jammonta għal mitejn, hamsa u għoxrin elf Ewro (€225,000). Ir-rapport kien wieħed unanimu u għalhekk dan il-Bord huwa kostrett jaċċetta dik il-konklużjoni¹⁸.

Illi kif diġà ntqal, għal dan il-Bord persentaġġ viċin il-massimu ta' 2% għandha tkun ir-regola u f'dan il-każ ma giet pruvata l-ebda ċirkostanza li twassal il-Bord sabiex jistabilixxi persentaġġ inqas mill-massimu li tippermetti l-liġi. B'hekk, il-kera annwali pagabbli tal-fond in kwistjoni għandha tkun fl-ammont ta' erbat elef u hames mitt Ewro (€4,500) fis-sena.

Illi finalment, il-Bord iqis doveruż jissenjala li l-mod ta' kif ġie mfassal ir-rikors promotur huwa hażin. L-Awtoritá tad-Djar f'dawn il-proċeduri m'għandiex tiġi indikata fl-okkju tal-kawża iżda għandha biss tiġi notifikata bir-rikors promotur sabiex, a tenur ta' dak li stabbilixxa l-Att XXIV tas-sena 2021, hija tkun tista tipparteċipa fi proċeduri bħal dawn, bħala intervenuta, jekk hekk tkun trid tagħmel¹⁹. Li wieħed jgħid kontra dan ikun ifisser li jkun qiegħed jitlob li jirrikonoxxi l-Awtoritá bħala inkwilina u li l-kera titħallas minnha stess. Dan ikun assurdu. Dan il-fatt sejjer jiġi rifless fil-kap tal-ispejjeż.

Għaldaqstant il-Bord qiegħed jiddisponi minn din il-vertenza billi:

- 1) Jilqá l-ewwel talba u jiddikjara li l-intimata Mary Anne Grima hija l-inkwilina tal-fond 78, Miriam, Triq Sant'anglu Isla pja 25, Flat 1, Triq is-Sirena, l-Isla.

¹⁸ Artikolu 23(3) tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta. F'dan il-każ ma kien hemm l-ebda opinjoni teknika oħra.

¹⁹ Vide l-artikolu 4A(3)(a) tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta u l-artikolu 12B(3)(a) tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta.

- 2) Jastjeni mill jquis aktar it-tieni talba u dan peress lit-test tal-mezzi twettaq magħtul dawn il-proċeduri.
- 3) Jilqá t-tielet talba u jordna lill-intimata inkwilina Mary Anne Grima tibda tħallas lir-rikorrent kera għall-fond mertu ta' dawn il-proċeduri, fl-ammont ta' erbat elef u ħames mitt Ewro (€4,500) fis-sena, pagabbli fl-ammont ta' tlett mija u ħamsa u sebghin Ewro (€375) fix-xahar, kull xahrejn bil-quddiem, u dan mid-data ta' din is-sentenza.
- 4) Jiċhad ir-raba' talba.
- 5) Jiċhad l-eċċezzjonijiet sa fejn inkompatibbli ma dak hawn deċiż.

L-ispejjeż tar-rikorrenti u tal-Awtoritá tad-Djar jiġħallsu mir-rikorrenti²⁰. L-ispejjeż tal-intimata inkwilina jiġħallsu mill-istess intimata.

Dr Joseph Gatt LL.D.
Maġistrat

Annalise Spiteri
Deputat Registratur

²⁰ Dan minħabba l-fatt li l-Awtoritá tad-Djar giet ċitata b'mod żbaljat.